

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

5

ALL THE CAN FEED A

Can Yücel

C A N F E E D A

BÜTÜN
ESERLERİ

5

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://rantey.org>

CAN YÜCEL
CANFEDA

BÜTÜN ESERLERİ 5

Papirüs Yayınları
Şiir Dizisi

ISBN (TK) 975-7432-06-07
ISBN 975-7432-11-3
9. Basım, Eylül 1999

Canfeda
Can Yücel

Copyright: Papirüs Yayınları

CAN YÜCEL

CANFEDA

BÜTÜN ESERLERİ 5

"Canfeda"nın ilk basımının tarihi 1986. Toplam 78 şiir. "Susss-ma!" dışındakiler "Düşün" dergisinde yayımlanmış.

"Canfeda" Can Yücel'in adıyla "müsemma" bir şiir kitabı.

Birincisi, kitabın adıyla şairin adının aynı kaynaktan, "can"dan çıkışı.

İkincisi, Can Yücel'in şiirinin gölgesini güncel olayların üzerine düşürmesi. "Canfeda"yı şöyle bir karıştırırken yakın bir tarihte yaşadığımız kimi olayların izdüşümlerini görebiliyoruz.

Bu anlamda bir "şiir vakanüvisi" bu kitabıyla Can Yücel.

Tekel işçileri mi direnişte? Can Yücel şiiriyle onların yanında:

"Ne kadar çok elimiz varmış meğer!

İlkin, senin elinle tutuşan benimki

Sonra çocukları

Gençlerinki

Tekel İşçilerinin

Sonra, ellerin elleri...

Ne kadar çok eliniz oldu, baksana,

Tutuşa tutuşa

Bir orman yangını gibi!"

Bu, güncelden, hatta günlük olandan yola çıkış kimi şiirlerde söylenceden o gün yaşanmış bir olaya dönüşüyor: "Rabia Hatun'un Uçan Halısı"nda olduğu gibi...

Kimi şiirlerde bir şairden bir şiire: "Mevlânadan Zıvan-saya"

Kimi şiirlerde bir şiirden bir şiire: Shakespeare Üzre."

Olaylar kadar kişiler de Can Yücel'in şiirinin konusu.

İlk okuyuşumda edebiyatımızın yakından tanıdığı şu kişilerin adının altını çizmişim: Hasan Ali, Rıfat Ilgaz, Aziz Nesin, Salih Tozan, Halikarnas Balıkcısı, Oktay Arayıcı, Turgut Uyar, Metin Eloğlu, Tezer Özlü, Haldun Taner, Cemal Süreya, Cahit Külebi.

Kimini uzun yıllar sonra kavuşmanın heyecanıyla kucaklamış: Tezer Özlü gibi;

Kimini ölümüyle bir daha ayrılmamak üzre aramıza almış: Oktay Arayıcı gibi...

Kimini "Tek imzayla değil ki, / Aziz mührüyle aydın." diyerek yergisinin oklarıyla kuşatmış: "Saint Aziz'e" gibi... (Aziz Nesin o sıralar bir felç geçirmişti, sağ eli tutmadığı için kitaplarını imzalamak yerine 'mühür' kullanıyordu.)

"Özdağlar" olayı çoğu kişinin belleğinden silinmiştir ama, Can Yücel'in şiirinde hâlâ yaşıyor.

Bugün hâlâ tartışması süren Gökova santralı olayı da... Hem de "Zazatelere zakarak..."

Bütün bunları okuyunca "Can Yücel yine dalgasını geçmiş" deyip gülümsüyorsunuz. Bu, Can Yücel'in olayları, kişileri ti'ye almasından kaynaklanıyor. Ama hangi mısranın altını kazısanız O'nun o müthiş öfkesiyle de karşılaşılıyorsunuz.

Bir karşı koyuşun, susmayışın, sarsmanın ve saldırmanın şiiri. Onun "estetikası" mı? Yine kendi şiirinde:

"Ya, pekli, şu

Çiçeği burnunda

Şu bahara durmuş atkeşanesi?...

Ve epli gecikmiş olsak da

Hem övülmek, hem sövülmek için

Ne güne duruyor, anlamadım hiç

Bu dînlne yandığının millet?..."

O, "anlamadım hiç" dese de şiiri anlaşılıyor...

CANFEDA

BAHARİYE

- Bu bahar nerde kaldı, yau?
- Onu bilmeyecek ne var,
Bir başka bahara kaldı bahar.

HAL ÇARESİ

Hasan Âli'ye

Sen bezmimize geldiğin akşam
Neler neler olmaz ki bize, bir güzel haller olur
Hallolur eşek dâvâsı dahil, bütün dâvâlar
Düşer İsfahan, yıldızlar, Bağdat ve Şam
Kalkar ayağa ayaklar, türkülerle bir halk olur
Sen bezmimize geldiğin akşam
Kâinatın padişahı salâvatla hal olur.

İNTİHAR

Balkonun altına kapamışlar hint horozunu,
Önüne de bir kara tel çekmişler
Dünya yüzü görmesin diye...
Yine de herkesten önce ötüyor sabahları...
Erken öten horozu... sözü biyerlerden
kulağına çalınmış olmalı...

ÜÇ ÇİÇEKLE ESTETİKA

Hayalet nemene şeydir diye düşünürdüm hep
Meselâ Hamlet'te Hamlet'in Babası?..
Vardım ki sonunda en has hayalet
Yemyeşil yapraklar içinde bir manolyadır elbet.
Baksana, hazret,
Ve hayret
Ve ne münasebet
Şeb-i Arûz'da değiliz bu ara ama
Tennûreler kuşanmış cenabet!

Ya, pekiy, şu
Çiçeği burnunda
Şu bahara durmuş atkestanesi?..
Ve epiy gecikmiş olsak da
Hem övölmek, hem sövölmek için
Ne güne duruyor, anlamadım hiç
Bu dinine yandığının millet?..

ÖLEMSİZ

*"Ne şeymiş bu, bu dünyadan ayrılmak,
Demir tarar gibisine bigün
Gözlerin arkada deryalara açılmak?"*

Hadi bre gide gide dönmüşlüğü
İyadesiz iyadeli tahütlüğü
Seni bilem gide koydum, gidi ölüm!

RABİA HATUN'UN UÇAN HALISI

Hasan Basri, Rabia Hatun'da Hak güzelliğini inkârsız bir şekilde seyretmiş ve bu güzelliğe çaresiz bir aşkla vurulmuştu. Bir gündü, Hasan Basri durdu, duramadı, "Namaz zamanı" dedi, postunu Karasu'nun üzerine serip başladı ikinci namazı kılmaya. Eh! Eğer bu bir marifetse, ondan Rabia'da da var. O da seccadesini Hasan Basri'nin üzerine, havaya yaydı, namazını böylece kıldı...

Etiler'deki de bir Rabia'ydı
Gazete haberlerinde...
Üç çocuğu vardı Hasan'dan, bakılamaz-bakılacak
Hizmetçiydi, yövmiyesi bin lira...
Duvarдан duvara bir halıyı yıkıyor bir sabah
Adı, reklâm lâzım değil ya, ağırdı
balkona kurusun çıkaram derken
Dokumaya başladı eyâlini ki, Hapiste
Dönmez mi baş, o nakış, o kuş...
Gitti korkuluktan aşağı biçâre
Morg bilem görmedi o kadar mor...

Eyitti ki Hasan'a ol betondan:
"Kuşu dokuz eğrisi çarpuk ilmiyinnen
Uçtum erim senin için dokuduğum haliylen
Beni bir defam daha dünya gözüylen
Kulunu, ben bu dulunu
Uçmaklara bir defam daha n'olur
Uçurman mı bre deyyus!.."

EL TUTUŞA TUTUŞA

Ne kadar çok elimiz varmış meğer!
İlkin, senin elinle tutuşan benimki
Sonra çocuklarınki
Gençlerinki
Tekel İşçilerinininki
Sonra, ellerin elleri...
Ne kadar çok elimiz oldu, baksana,
Tutuşa tutuşa
Bir orman yangını gibi!

MEVLÂNADAN ZIVANAYA

Ya mutlu göründüğün gibi ol,
Ya mutsuz göründüğün gibi öl!

KAFAÎYE

O ne nâmert hafîyedir kâfiye
Curnal düzer izlediği dizeye.
O yüzden harcandı veznen ve mânen
(Oh olsun!) kimbilir kaç Safiye...

Sümbül koğuşunda süblimeyinen
Bir ranza derhal hanımefendiye!

SHAKESPEARE ÜZRE

Türkiye'nin Manimarkası'nda bişeyler kokuyor
Kimine göre tuz, kimine göre et,
Hamlet!
Hamleeeeet!

FİTİLLİ

İçerimde bir bokluk var
Yıkıyorum, yıkıyorum, yıkılmıyor

Yüzümde bir maske var
Çekiyorum, çekiyorum, çıkmıyor

Böğrümde bir ölü çocuk
Ölüyorum, ölüyorum, ölmüyor

Gözümde bir çakmak var
Çakıyorum, çakıyorum, çakıyor

Suratınıza!

DYLAN THOMAS'TAN

Pes etme, ne olur, hayırlı geceye
Gurup vakti, delllenmeli kocamışlık.
Isyan et, isyan, nisyanla sönmeceye!

Bilgeler ki, gerçeğe "ışk" diye diye,
Bakmışlar sonunda, haklıymış karanlık,
Pes mi eder onlar hayırlı geceye?

Veliler ki, katlanıp her işkenceye,
Sevapları yeşil bir körfezde batık,
Eyvallah etmez nisyanla sönmeceye.

Mecnûn ki, güneşe düzerken medhiye,
Neden sonra fark eder, kararmış ufuk,
Mecnûn da pes etmez hayırlı geceye.

Vakurlar ki, ecel gelmiş görücüye,
Gözyaşları, göktaşları, aşk ve ışıık,
Isyan eder, isyan, nisyanla sönmeceye.

Sen ağam, durmuşun bir garip tümceye,
Lânet mi, rahmet mi, ne okursan artık,
Evet deme, n'olur, hayırlı geceye,
Isyan et, isyan, İsâ'ya dönmeceye!

BU DA ÖYLE BİR AŞK

Sırtımda çıplak
Islak nefesin
Bi gidip bi geliyor

Biz senlen yatmıyoruz ki
Yaşamıyoruz da
Hep yarışıyoruz
Sen mi ben mi
Önce kim
Ölümü öldürecek diye

BİR RESMİN KARŞISINDA

Tasvir gibi bakma öyle yüzüme
Bakar gibi gökyüzüne
Mahzun mahzun
Mazlûm, mazlûm!..
Ölmekle silinir mi sandın,
Silinir mi, bre hâyin,
İnsanları sevme suçun?..

Diktim bahçeme üç nar
Ağam gelir bakar diye,
Gelmiş ki benden habersiz,
Bakmış ki onlara zaar
Üçü de açtı narların.

BİLÂ-ZAMAN

(1936 İspanyası'nda meselâ)

Dönölmez Faşizmin ufkundayız
Vakit çok geç

W. BUTLER YEATS'TEN

Ne ümitle, ne de dehşet
Can çekişirken kurtla kuş,
Beşer pür-dehşet, pür-ümit
Azrail'le öğür olmuş;
Bu kaçınıcı ölmeyinen
Bu kaçınıcı dirilişi...
Uğrusunda gırla hâyin,
Ağır adam, mağrur kişi
Son soluğunu kesecek
Keserlere okur meydan.
Ölümü bilir iliğ'ne dek...
İnsandır ölümü yaratan.

RIFAT'A

İlgaz, Anadolu'nun sen yüce bir dağsın
Eteklerinde kitaplar...

IN MEN-O-PAUSE

Rabbim, ne güzel yüz, bu yüz!

Beklenen bir eylülün beklenmedik sıcağından ağarak
Sen gelmeden önce gelen terli ıtır kokularıyla
Ayân oluyor üstdudağının ayva tüyleri...

Bakıyorsun, bakmıyorsun gözüme,
Deniz vurmuş olmalı ki gözlerine
Çanlar, çamlar, o aynalı kavaklar...
Gör oluyor gözlerim bir anda
Zeytinliğe ve aşkla işkenceye...

Rapp duruyorum bir gelmeceye,
O yavru ağzından küçük dillerim
Ve yeniden patlayan süt dişlerimle
Dalıyom, yalıyom, ısıriyom
Fersahlar öncesinden terli ıtır kokularını...

Rabbim, ne güzel güz, bu yüz!
Baksana, altın yapraklarını henüz
Dökmemiş Saray Bosnalı kız!

AŞK DERSİ

Yabancı bir televizyon görüncesinde
Bitkilerin nasıl çiftleştğin seyrederken ağlıyorum,
Derken, aklıma geliyor Güler'le ilk seviştiğimiz,
Orda da ağladığımı, gülerek hatırlıyorum.

SAINT AZİZ'E

Yaşasın, yaşamışım
Yetmiş yıl bu, bitamam!

(Karların baharları
Açmış ki şaşakaldım.)

Yetmiş yaşı aşmışım
Çalatuş çalışarak,
Yetmiş yıl yaşamışım.
Yetmiş de yetmiş çocuk,
Büyümemiş hiç bu kaçık!

(Tek imzayla değil ki,
Aziz mührüyle aydın.)

KOLAYCININ DEĞİL, KALAYCININ KONTIRA-ANTİ-HÜMANİZMİ

İnsanlığı sevmiyorum,
Fatma, Kâmil bana yeter.
Tek eyâlimle kalayım,
Gerisini kalaylayım.

Pırıl pırıldım Çayel'den,
Afyon'da kavruldum ki fena...
Hâlâ da döğme bakır üstüne
Pırılım, pırıl da pırıl
Yaş iniyor gözlerimden...

*Düştim bir ormana, Rüşti,
Düşümden yaprak düştü,
Bakirim hep karşıden,
Gümüşidir, günüşi...
A buni de böyle kalayla!
A buni de böyle kalayla!*

İSTİRAHAT-i KALP

Afrika gibi bir kıta yazaydım
Hiç durmaz ölürdüm...

W. BUTLER YEATS'TEN POLİTİKA

*"Zamanımızda, insanlığın yazgısı,
politika bağlamında belirlenir."*

T. Manr

O kız dururken orda,
Ne umurum
İspanya veya Macar'da
Çook nâzikmişse durum!
Beyleri, mecbur, dinliy'ceksin,
Biri allâme bir hoca,
Öbürü devrânı devreden
Usta bir politikacı.
Belki de dedikleri essah
Harp Tehlikesinde ama,
Şimdi genç olacaktım ki, ah,
Kapacaktım kızı kucağıma!

ECCE!

İşte bu, bütün bulduğum,
İşte bu!
İşte bun!

(Bal ve eşek arılar
Arı dilim soğursun!)

Heybeli'nin gerisinde
Çamlımanı ilersinde
Bakmadan Burgaz'a batıdan
Sandal yattığında yatıdan
Terk-i Dünya berisinde
Bir yamaç var, göremen
Dikkat etmezsen kadar
Nafilesin, arkadaşım.
Bir duman, öyle duman
Denizin maisini
Göğün ak mendillerini
Yanındaki sevgilini
Unutturan bir zaman...
Değil bu Toroslar'dan
Esip gelen Karac'oğlan,
Bu Dante'nin mutfağından
Tüteleyen bir kavurman...

Ve O
Dumanlar içinden
Göğ'e ağan bir insan
Çöplüğü taramaya
Allah'ı arar gibi
Siyah, ama nassı siyyah...
Kimi yeşil, kimi kızıl
Konserveler arasından.
Parıl parıl güneşte
Tenekeler Sultanı...
Düşmüş olmalı ki tahtından
Selim veya Riçard-i Sâlis
Ve boynun urulmuş ki zaar
Ola ki kendinden intihar,
Gelmiş cehennemimize
Yaşamaktan bihabar,
Yaşamak'çin bir bahar...

Şol sandaldan atlayıp karaya
Takılarak çakıllara
Vurup yukarı yukarı
Dumanların arasından,
Ben ki kocamış bir kurdum,
Ol çöplüğü arar iken kendimi buldum.

İşte bu, bütün bulduğum,
İşte bu!
İşte bun!

BİR BÜYÜK ARTİZE

SENleri eğlendirenler ençok
BENleriyle sıkılır...
Tut ki en şey yerinde o ben...
Va çare olaydı yalnızlık,
O pudralı elleriyle derhal
En sezmez kulislere kaçarak.
Durma gıdıklardı kendini komik
Nefsini öldürünceye dek
Kahkahadan...

Bizim tarafta durum bu, Salih Tozan,
Sen orda kimi öldürüyorsun, mirim?

SENG-İ DERYA

Daldı gözlerim
Denizin o tirşe ve hâreli gözlerine,
Derken Poseydon'la beraber
Kaldırıp başlarımızı, güneşin
Gülkokusu bacalarına baktık...

Derken martılar geçti
Sıyıraraktan suları yanımızdan
Karşı sahilde akşamla yanan
Beş pâre cama gömmek için bizi...

YIL:

BİNDOKUZYÜZ KIRKBİR BUÇUK

Dr. Refik Saydam, Başbakan
Millî Korunma Kanunu mevzuu ve mevzuatı
dolayısıyla

"A'dan Z'ye değişmeli vatan!"

Demesinden bir gün sonra tam,
Pera Palas Otelinde sekte-i kalpten
Gümleyerek vatana kayboldu adam...

Onun için A'dan Z'ye değil, aman!
Z'den A'ya değişmeli bu cihetteki cihan!..

EUZKÜRU MEVTAKÜM BİLHAYR

Hatırım sordular karşı masadan
Yuvarlanıp gidiyoruz dedi cesedim.

SEN SAĞ, BEN SELÂMET

Kurtarıcılar kurtara kurtara
Kurtardılar Memleketi memleket olmaktan

ZAZATELERE ZAKARAK

*Cevat Şakir B y'in serçe parmağının yavru
ağzından bidaha, bidaha, bidaha öperim.*

Zenerji, ve Zabii Kelzaynaklar
Büyükbař Bakanı,
Cova'da zermik zantıral zurmakla
Zalabalıkların zıplayacağını
Za ak ılığın z nleneceğini
Zurizmin zoplayacağını
B y kbařlar z retiminin zartacağını
YEŐ L'le MAV 'nin zok zedileceğini
Z t fen zifade zetmiřler.

LOUIS ARAGON'DAN

Teo'ya

Ben yalnızlarından geçerken
Hep pesten konuşan gençler
İy' dinleyin adımlarımı!
Görürken görünmüyormuşçasına
Ha burdayım, ha orda...

Şu düztaban hayatta
Hayalet sanıp beni
Dudaklarıma yapışan kız...

Gidiyorum geliyorum
Ay vurmuş da vurmamış da başıma
Ve yanaklarım buruş buruş...
Yüzüm unutmuş sanki boy aynasını
Tüy ayaklarla şimdiden
Dolaşıyorum uzayı...

Ben yanınızdan geçerken
Hep pesten konuşan gençler
Geliyor musunuz benimlen?...
İt gibi biliyorsunuz siz de
Bu şiirle karışan ayak seslerimizi...
Bölecek ikiye tabiat...

Siz Burdasınız, ben Orda...

BAĞDAT CADDE'SİNDE PIYASA EDERKEN

Kadın asker olursa, ne olur? diye sorulurdu hep...
Kimse düşünemedi bu çizme modası çıkıncaya dek,
Kadınların süvari olmak istediklerini
Üç nalla bir ata...

HÜRRİYETE İLAN

Hava azdı, bak, havaî mai!
Düşüyor üstüme bir semavî
Deterjamanın evren pulları...
Ve teperken tipili yolları,
Bir garip uyku görmede rüyam,
Olmamak üzre bir daha reklâm...
Böyleymiş meğer en son yıkanmam...
Çamaşır makinesinde bir adam...

İKEBANA

Bir adam n'a'a'apabilirdi?
Ya ölür papatyaya karışır
Yada siyasete...
İkisi de ölüm olduğuna göre
Güllere karışması daha doğru değil mi?
Hem o da rengini iyi seçersen,
Bir bakıma bir siyasettir hoş...

OKTAY ARAYICI'YA

Bir arayıcı fişegiydi Oktay
Çaktıkça karanlığın çalparalarına karşı
Tanyerleri gösterdi bize yer yer
Ve perde perde

Ayak götürürken şimdi sahnemizden
Allah değil, bizcileyin allahlıklar
Razı olsun kendisinden

Bir solukta oyun bitti
Bir SOL daha anahtarken
Gürleyip güme gitti

Biz ne zaman kilit olacağız ki?

GÖRÜNTÜ

Vay yavrum saksağan
Kıdemli bir yargıç sanki
Görünmesi kaybolmakla beraber
Birken iki olup gitti...

Böylece adlî tatil de bitti...

W. BUTLER YEATS'TEN

Türkümden biçtim kaftan,
Boydan boya işleme
– İnce güller fikrime –
O kadim destanlardan.
Kaptı kaçtı kaçıklar
Kendin işlemiş gibi
Kuşanıp güveyliğımi
Ortaya çıkacaklar...
Türküm, koy gitsin kaftan!
Başka şevk, başka cenk var
Üryan gezmekte, üryan...

SİZMOGRAFI

Dünya öküzün boynuzları üstünde dururmuş,
Her kıpırdayışında öküz, deprem olurmuş...
Oysa dünya, halkların omzu üstünde durur
Kıpırdasın da gör!

RUMELİ TÜRKÜSÜNDEN BOZMA

Terzi kolların kırılısın
Terzi kolların kırılısın
Gerçek de bana dar geliyor
Viy amman amman
Viy amman amman
Veyl!

NEYZEN ÜZRE

Onlar ki ezelden beri, feyli, zeyli senden, benden
faide,
Ifade ediyorum, ifade ediyorum ki derlerdi bize
ikidebirde,
Vakt'erişip, gayrı bizden tehlikeye girdiğinde istifade,
Zıkkımlandıklarını izzet-ü ikbal ile istifra edecek
yerde,
Mide fesâdı sebebiyle istifa ettiklerini lütfen ettiler ifade
Tedaviy'çin muhterem işkembelerini en IMF'en
heyet-i idarelerde.

ÖZDAĞLAMA OLAYI

Başbakan televizyonda şöyle demişti:

"Size bir tek soru soruyorum: "Kötü mü yaptım? Ateşin üstüne kül mü ataydım? Kol kırılsın Yen içinde mi kalsın demeliydik?.."

Nokta Der., 17 Mart

Kol kırılsın, evet, ama

YEN gene içerde kalamaz mı, pekalâ

Tokyo'nun falanca bankasının

Filânca kasası içinde, meselâ?

NÛR İNDİ

Dave Bruebeck'e

Kış kışlada kışlar iken
Karakûşî bir yazıylan
Kışkışlanıp, kışkışlanıp,
Akkuğulu yazmalarla
İner inmez yazılara
Elif oldu, ne demezsin!
Teliflerim, teleflerim
Sivil oldu savaşlarım...
Onbeş gündür kardı yağdı,
Daha da yağacakmış, eyvah!
Yarına kalmaz, görürüm:
Bütün çocuklarıyla çocukluğumun
Ve tuşları üzerinden – İLÂH! – bir orgun
Nûr Baba gibi geçerken Bach!

Zeyil

Bu sulu kar ve bu pespaye şiir
Sürerse bu minval üzre
Bizi bilmem ama, aziz kârilerim,
Gözlerimde hüznü ve tütsülü bir tebessüm
Yarına kalmaz, ben, füceten ölürüm...

MIŞIL

Bu millet uyuyor, azizim,

Dedi Arpacızâde Feyzullah Efendi

Hem de

uyurken esneyerek

BU DA BENDEN BİR OTOMATİZMA

Mâruf Çin feylesofu LAOTZE (İ.Ö. 604)

Hayatın hiçliği karşısında

Konuşmanın beyhûdeliğini

Ve sükûtun faziletini izah için

Almış kalemi eline

Geçmiş masanın başına

Oturaklı ve okkalı bir yazı yazmış

Bir solukta

Tam yüz kırk bir buçuk sayfa...

HAYAL OYUNU

Ellerindi ellerimden tutan
Ellerimdi ellerinden tutan...
Bıraktığı anda ellerimiz ellerimizi
Gökyüzüne vuracaktı gölgeleri ellerimizin
Kimbilir kaç martılar halinde...

Bir masada karşı karşıya
Seyrederken dudaklarını senin,
Dile gelmiş ilk Türkçeydik...
Henüz başlamış külrengi bahar,
Ne savaş, ne barıştık biz...

Bu dünyaya yeni gelmiş bir diyar
Manolyaya gece konmuş kumrular...

OKUYANA RAHMET

Mitralgözüyle karşı tepelerden
Biçtikçe siyah başaklarını gecenin
Horull uykularımıza kasteden
O tezayaklı eşkiya
Suyolcu Memet Pelivan,
Vâdesi doldukta
Güneş müfrezelerinin yaylım ateşiyle
Vuruldu şafakta,
Yatıyor şimdi
Rahmet okusak da, okumasak da
Kanlar içinde upuzun
Dere boyunda

Eski dölyatağına dönüyor sanki
YAĞMUR

RIMBAUD'YU ANLAMAYA

El'an yaşıyan bir vücudun
Yaşamaktan caymasıdır en ağır durum,
Ondan, ondan da beteri
Vakitsiz açelyalar açmasıdır ruhun...
Ey mevsim, ey kefenim,
Rimbaud benim koltukevim...

Delikanlı bir tekmeyle daldı içeri
Açılır-kapanır kapılardan
Girip-çıkılmamak üzre bidaha...

O saisons, o chateaux
Quelle âne est sans défaut!

Şimdi tarihini hatırlayamacağım, Bedri Rahmi Eyüboğlu, "Cumhuriyet" gazetesinin ikinci yaprağında çıkan bir yazısında, Rimbaud'nun bu ünlü şiirinin yukardaki dizesini alıntılarken, bir dizgi yanlışlığı yüzünden "âne" olması gereken sözcük, "âne" diye çıkmıştı. Böylece dize "Hangi can günahsız ki!" yerine, "Hangi eşek günahsız ki!" anlamına gelmiş oluyordu.

İKİDEN BİRİ

İnsan maymundan gelmiş
Var-kuramına karşı çıkan Sayın Kültür Bakanına
(Eldeki bilimsel veriler başka seçenek tanımadığına göre,
Ve ind , iz f  ve şahs  konuşmak istemediğimizden)
Soruyoruz, yüzüne ve gözlerinin içine bakarak:
Üstat, yoksa insandan mı geliyor maymun?

KİTÂBESİZ SENG-İ MEZAR

Deniz moruna kaptı beni
Getiriyor götürüyor
Zifiri bir lâciverdiye doğru...
Dalgalar ki yavaşlayan darbeleri kalbimin
Vuracak ve duracak elbet o ziftli kıyıya
Usuldan usul çırpıntılar halinde...

Denizboku çakıllardır benim mezartaşlarım...

NEYİSE FÂLİ, O ÇIKSIN HÂLİ

Kahve falına bakıyorsun Lokantacı Korsan Âdem'in:
Üç düşmanı var, mazbut ve izbandut
Fincanın kontıra yakasında,
Telvenin içinden ağarmış kocaman kocaman gözleriyle
Habeşçe puhu kuşları...

Mecbur döndürdün fincanı,
Bi ferahlık, bi ferahlık!
Bir kuyu görünüyor, fakat,
Şim'den tırmanmış ağzına Yusuf...
Yâni havasındayken bizim Âdem
Havvâ'sına kavuşmuş,
Bütün buz, çamaşır ve süpürge makineleriyle
Yeni bir Mesûdiye...

Fincanı döndürme artık!
Yeter bu ufalanmış yüreğin somununa
Bu kadarcık azık!

HIDRELLEZ

*Bu, satırına bile dokunulmadan
Yani söylendiği gibi yazılmış, yazdırılmış,
Doğaçtan bir şiir denemesidir*

Bütün kızlar, erkeklerin lodoslarına karşı
Hem giyinmiş hem soyunmuşlar
Hem de kapanmışlar içerlerine
Badem taneleri gibi
Ve lodos vurdukça
O eteklerini kaldıran lodos
Doğdukça doğurdukça kendilerini
Kocasız bir bebek gibi...
Deniz Tanrısı gelecek de o güzelim kızları
Öpüp okşayacakmış...
Başka ve o yaşta
Niye beklesinler ki
Kayaların başında
O dallı giysileriyle
Kimi bekler ki onlar
Poseydon'dan başka
Bu kayalarda durmuş
Bu kızlar ne bekler ki
Bir aşk için boğulmaktan başka...

Hepsi de karaya vurup
Zeytinlerde keçi boynuzlarına
kendilerini dağıtıp verip
Kökten çıkan dallardan
Yapraklar olmaya...
Rüyası bu Datça'nın
Kadınları okudukça
Okunacak bir güzel kadınlık ve güzellik

./..

Datça olacak Dakça
Kadınların yarımadası...
Boşuna değil o dediğin
Burası Afrodiça...
Ve gördüğün bütün herşey
Sevda, Aşk ve Tazelik
Ve Zeytinlerden ve yaşamaktan
Başka bişeyi olmayanların yeri...
Kara Maça'ya karşı...
Fallarda kurtulmuş görünen
Ademi Bademiyle
İyi bilir bir kişiyen
Yaşamı bilmeyiyle
Yaşayan belki de bir haç
Denizin üstüne vurulmuş...

Ama şeklini derhal bozabilir
En ufak bir esinti.
Mesela bir hilâl de olabilir.
Korkutucu olan şey benim gördüğüm
Ne haç, ne acı, ne haraç olmasıdır...
Burayı ben gözlerimi kapadıktan sonra dünyaya
Yaşamayı hızla öğrenemediğimizden ötürü
Bu yarımada, yarım yarım derken
Ufalaya ufalaya...
Zaten bitirmişsiniz ya...
Ufalarsanız eğer
İki elim boynunuzdadır derler a...
Ben bu yarımada
Kucağıma kapıp öleceğim,
Ne gâvurun, ne müslümanın
Hiçbiriniz görmeyeceksiniz artık o güzel yeri
İşte bu şairin ve ölümün emri...

BİR DOĞAÇ DAHA

Ben bu evi
Bu baba evini
Manolyalarıyla, fıstık ağaçlarıyla, gülibrişimleriyle
Ve televizyonun üstüne asılı Onun resmiyle
Helâsının işlemeyen sifonuyla
Kitaplarıyla ve rütubetiyle
Güler'le aşktan her zaman dağınık yatağıyla
Anılar değil, gelecek çocuklarımızın kokularıyla
Ben bu evi bir saksaftan solosuyla yıkıyorum
Duvarların nasıl çökeceğini
Damının göğsüme nasıl ineceğini bile bile
Ben bu evi yıkıyorum Cemil Bey'in bir taksimiyle
Kardeşlerimle taksim edilemeyen bu evi
Yıkıyorum nihaventten bir taksimle
İzale etmek için bir izale-i şuyuyu
Yıkıldı mı bu ev toprağın, kayanın üstüne
Benim tamburumla borazanımla
Görünecek açılan damından
Gündüzleri güneş
Geceleri yıldızlar
Aşk taksim edilmesin diye bu evin
Cemil Bey'in taksimiyle ben bu evi yıkıyorum
Yıkıldığında da yıkıntısı altında değil
Üstümde Güler var
Altımda toprak

ELENİ KAPİTANİDİS'İN EVİ

Asırdide bir kalyon sanki bu ev
Rüzgâr vurdukça gacur gucur ediyor
Renzeleri, pencereleriyle
Ve dalgalar içinde nefes alıyor adetâ
Bi açılıp bi kapanıyor tahtaları, herzenleri
Güler'le biz durup durup seviştikçe...

Ve ağaçlar haykırıyor dört bir köşemizden
Bizi de alın diyorlar
Kalyon olup cümlemiz de
Sizlen açılalım denize...

UYUMUYAN UMUT

Uyumuyan bir yatak...
İçinde uyuyanlarından önce
Tut ki uyandı bulut...
Ve sonra koynunda uyuyanlar
Çifleşmeye başlayınca,
Havalarda oluşan bebek
Düşün artık ne kadar
Tayyareci olacak!...

Büyüyünce atmaz değil mi bu çocuk
Şiirlerin üstüne atom bombalarını?..

BATAN SAL

Nuh'un sandalına serilmiş, güneşleniyorlar,
Tanrıya memiş olan bu yaratıklar
Kimi de atmış kendilerini tufana
Kıçkırık kahkahalarıyla debeleniyorlar suda

Bu salı ve bu denizi, tacınızı, tahtınızı
Altınızdan tanga bir mayo gibi sıyırıp
atacak kimse yokmuş gibi!

VARSA ÖLÜMÜN ARIFESİ

Bakmayın siciline "emekli yüzbaşı" kaydı işlendiğine
Kendisi mirlivaydı...

Nası da sürerdi yavrum, gebelerden aşağı
Şiir-aşkın komutu üzre
Livalarını

O umarsız ve umulmaz güzellikteki benliğimize
doğru!..

Gördünüz hepiniz arazide onu
Bütün piyade ve süvari tatbikatlarında...
Derken indirirdi bir paraşüt bölüğünü
Benlen karımı barıştırmak için,
Oturup patlıcan salatası yapardı
Unutmaz kırmızı biberi, sarımsağını...

O, aynı zamanda, Napoléon'un ordusunda
Mısırların, kıtaların ta önünde
Yürüyen bir tırampete çocuktu
Waterloo veya 12 Mart'ta...
Belki de İspanyol İç Harbi'nde
Pisi pisine ölen bir Lorca...

Ben Turgut'la okuşup koklaştığımda
Yaşamanın umman soluğunu soluduğumda
Denize açılır olurdum hep
Fethetme çıkarcasına "Dünyanın En Güzel Arabistanı'nı"
Şiirimizin o en kızıl saçlı levendiyle...

FINDIK FARESİ BÜYÜDÜKÇE TAVANARASI KÜÇÜLMÜŞ, FINDIK KADAR KALINCA TAVANARASI FINDIK FARESİ ÖLMÜŞ

Kafka'nın "Fare" öyküsü üzre,
Gözüme nasıl büyük görünürdü
Şu Sirkeci Garı'nın lokantası!
Sekiz-on yıl kapalı durup yeniden açıldığında
Gittim baktım ki götiçi kadar kalmış
O hangar gibi yer...
Garsona sordum: *Niye küçülttüler, dedim burasını?*
Yok, amca, dedi, dokunmadılar hiç enine boyuna.
Siz fazla şişmanladığınızdan, size öyle geliyor.
Doğru dediği belki de...
(Üstelik garson Kafka'nın gençlik resimlerinden
birine pek benziyordu.)
Ola ki yaşlandıkça, yaşlanıp şişmanladıkça,
Hiçdurma küçülen bu zemin-vatan ve tavan arasında
Dönmüşümdür ben de Kafka'nın faresine...

Yarın, meselâ, orta yerimden çatlasam ne lâzım gelir?..
Yine de içimden bir ses: *Sen sen ol!* diyor,
Kafka'nın öyküsündeki fareye emsal,
Cirit oyna oynayabildiğin kadar,
Bulduğun neyse mekân!
Ellerin, ayakların ve çükünle değilse de,
Hâlâ genç kalan aklınla koşmaca oyna,
Duvarlara vursan da başını,
O tavanarası kadar kaldığında cürmün ve cirmin,
Ölmek ki senin
başlayıp da bitiremediğin
allahbilir kaçınıcı bin şiirin...

Yassos Balıkçısına

Aynalar çatlıyor kendi kendime konuşurken
Oysa yalnızlığım benim sadece postum...
Hele koyunlarla, kuzularla gelecek bahar
Kırkılsın da gör tüyüm tösüm...
Kamıma inen bir bıçak darbesiyle nasıl
Fırlayacak ortaya o gün
Doğuşandır derunumda saklanan kadim dostum!

ŞİİRİMİZİN ÖFKELİ GENCİNE PORTESİYLE BİR PORTRE

Çamlıca'dan indi Beyoğlu'na
(Annesinden tevarüs İstanbul lehçesiyle
ve horladığı babasının, bahçıvan,
karakol çiçekleriyle,
Alıp zamkinos yeleğinin delik cebine
Kısıklı'yı, Sultantepe'yi, İcadiye'yi,
Yâni tek mil Üsküdar'ı,
Allı dallı bir heybe gibi vurup sırtına
—Ve hayret odur ki, Boğaz'ı da geçip
Orhan Veli'nin tek atlı arabasıyan—
İndi şiirimize
O Eloğlu değil, o itoğluyit
O kıl pranga kızıl çengi
O Çingene Baron

Oturmuş Lâmba'nun penceresi içine
Uzun ayak uzun ayak üstüne
Çekme boylu bir idare lâmbası
(Çingarlara bir işaret feneri)
Bakıyor yarılanmış üçüncü Marmara şişesine
önündeki
Bana insanları ne zaman sevdirecek diye bu zıkkım,
Derken çıkarıp göğsünden al mendilini
Siliyor duman olmuş gözlüklerini...

Ah bu pis zampara
Kaldırıma esriklikten bi kalıp serilip de
Elinden tutup kaldırmaya davranan şefkatî kadına
Başını kaldırıp kusmuklar içinden
Yarın nerde buluşacağız, hanfendi? diyen!...

Ah bu etyemez, ah bu hayatobur
Ah bu kılçıklarına bi bakışta balıkların
Balıkların silsilesini sayıp döküp,
Dümende bir gemi aslanı gibi oturup Balıkçı
Baki'ysten,
Ve Sait'ten sonra en cins Marmara öykülerini yazıp
Ayağını ömrü-billâh denize sokmamış reyiz!...
Ah bu Matpepe'den Adalar'a dipten
Çakıllar içinden yürüyen telefon kabloları kadar
bükülmez ve sert

Ah bu yumuşak G!..

Ah bu kerih cigolo
Üçotuzunda heykeltrâşilerle
Gıran-parmak-laport karyolalara
Horozundan zerre korkmadan hoplayıp
O Levantenn ve minet usulleriyle
İcrâyi lübiyat ettikten sonra
Aynı kaztüyü döşekten sabahın
Yeni bir küfür, yeni bir umut, yeni bir şiir
Ve yepyeni bir mermer-tırâşiylen kalkan Figaro!

Yüzyıl süren seferberliği gereği
Ölmemiştir bu müzmin asker kaçağı
Ölmemiştir, firar etmiştir yine
Başbozuk, sivil bir evrene...

Ve niçin olmasın ki
Yazıp kefen defterinin solverisine
Tekmil Beyoğlu'nu, Galata'yı, Tarlabası'nı
Çiçek Pasajı'nı, Gümüşsuyu'nu
Tekmil Peraları ve olmayan paralarıyla
Rum garsonları ve lâternalarıyla
Henüz kurumamış yağlıboya bir resim sanki
Ha öldü bir hayat tarzını
Urup erguvanlar açmış tabutunun omuzcuğuna,
Doğru Çamlıca'ya!..

Toz olsa da Çakaldağ'da karakurum cesedi
Dinmicek şiirimizin kulak tozunda
Diş ve düş gıcırtiları o öfkeli gencin,
Metin bir metindir çünkü
Metin'in düzdüğü metin...

AID Mİ, AIDS Mİ?

Kısaca, "Amerikan Yardımı" demeye gelen
Ve cümlemizin herbir yanını farşa farşa eden
"AID" sözcüğü, günümüzde ve g.tümüzde mertek
dururken,
İki biçare oğlancığımızın "AIDS" denen hastalığa
tutulmuş oluşu
Bu denli ilgilendiriyorsa anlı şanlı gaz'telerimizi
(Kavram olarak bile düşünün!)

Hürriyetimiz'i, Milliyetimiz'i ve Ciddiyetimiz'i
Ve tüm vizite Prof'ları Tıbbımızın
Birbirlerine giriyorlarsa,
Bu bütün hastalıklar gibi mâsum,
Bu ABD Başkanı Reagan'ın dostu aktör
Rock Hudson'dan dünyaya yayılan hastalığı
Bir zillet olarak kamuya ilân etmek,
Ve böylelikle kişi özgürlüğünü ayaklar altına almak
için

Yarışıyorlarsa birbirleriyle

Ve bundan da anlaşıyorsa
Bir sözcüğün çoğulu
Tekil olanından daha zararlıdır,
İster Amerikanca olsun, ister Türkçe,
Ben sizi bilmem ama,
Ben şahsen
Böyle bir yardımı istemiyorum
İster az, ister çok,
İster tekil, ister çoğul
Ben böyle bir yardımı istemiyorum
Reddediyorum,
Sittirediyorum...

TAMAM MI?

Sen Öztürkçecisin, diğ'mi, kardeşim,
Niye "İnkılâp"a, niye "kaide"ye, niye "aşk"a
Kızıyorsun da –Kız, canım, hakkındır!–
Niye şu nev-icat lâfa,
Niye şu "Tamam mı?" abesliğine celâllenmiyorsun?..
Yediden yetmişe dillerde gezen
Hani şu sözün gerisi toparlanmadığında
Boyuna, "Tamam mı? diye sorulan soruya
Niye köpürmüyorsun, bre Öztürkçeci,
Bre Kemalist Aydın omuzdaşım?..
Bu herbişeyin eksik olduğu ortamda,
Ekmeğin, insan hakkının, emek hakkının
Ufala ufala yok olduğu dönemde,
Ağızlarımıza pelesenk
Hiçdurma sorulan bu "Tamam mı?" sorusuna karşı
Niye "tüm"den karşı çıkmıyorsun, birader?
Diye soruyorum sana,
Tamam mı?..

ARİTMETİK

Bir Türk cihana bedeldir, deriz ötedenberi,
Fazla ve az eskileri karıştırmayalım,
Bakarak, şu son günlerde,
Şebinkarahisar'la Gaziantep'te olup bitenlere
–Tabiy gaz'telerin yazdığı doğruysa–
Bâzı Türklere işkence edilmiş,
–Nedeni ne olursa olsun–
Ayaklarından tavana asılmışlar,
Elektrik tutulmuş oralarına buralarına, falan filan,
–Tekrar söylüyorum, çıkan haberler doğruysa tabiy–
Ve o milletçe benimsediğimiz *buyruksöz* üzre
Bir Türk cihana bedel'se eğer,
Bizler (yâni içimizden bâzıları)
– Sayılarını bilemiyoruz–
İçimizden bâzılarına işkence ederek,
Kimbilir kaç Cihana karşı *insanlık suçu* işlemişiz,
Kimbilir kaç Cihana
Kimbilir kaç Âhirete karşı!..

UĞURLAMA

Meyânede konuşuyorlardı

Bu hafta kimse bilemedi diye Toto'yu...

Herşey gibi bunun da bir istisnası var:

Ba'sü-bâdel-mevte samîmen inanan Suat Tansuğ

Alkol komasından buldu bu cuma

Hanidir arandığı zigotoyu...

Mubarek olsun dünya-ahret kardeşime

Oralarla Buralar arasında

Yepyeni yaşamlara doğru çıktığı

Oı allahlık yalnızlığı

Ve yolculuğu!

Buluşuruz belkim bigün, bir gece

Adı YILDIZ, kâinatta lokanta

Sûret köprünün orda

Çıkamaz sokakta...

HAYIR DUA

N'oluyoruz diye kabaca sordum,
Nârin Bey gelecekmiş, onu bekliyorlarmış...
Dört vatandaşımız dinelmiş demir kapının orda,
Allah bağışlasın, dördü de ali-nâzik,
Bellerindeki emaneti yokluyorlar ikidebir...
Debormanlar havlıyor,
Mersedesler gidiyor, Mercedesler geliyor.
Kapılar açılıp açılıp gümm kapanıyor,
Motorlar ısıtılıp, namlular soğutuluyor,
Devriye geziyor kartallar tepemizde,
Pike vaziyetleri...

Bunca külfet, bunca zahmet
Canı tatlı bir muhteremin
Eceliyle ölmesi için...
Başka ne denir, allah muaffak etsin!..

ŞARKI

Yahu, nedir bu bendeki esrarlı ısrar?
Aynı rüyaya dalarmış gibi tekrar tekrar,
Yüzyıllardır seni her gördüğümde çıplak,
Yeşeren gözlerimden düşer oluyor bir yaprak...

NERUDA ÜZRE

(Varsa Yoksa Ölüm)

Ücralarda mezarlar ki
çıtıçıkılmaz çene kemikleriyle
çıkıverince karşına,
daraldıkça daralan yüreğin
dalar eninde sonunda
gözgözügörmez bir tünele,
batmakta bir gemi sanki
boğulup için için
geçersin kendi kendinden
bambaşka bir sahile

Mevtalar ki
bata çıka balçıklara
yoğrulmuş ayaklarıyla
uyuklarken ihtiyarî bir durakta
sayıklayarak topsağır kulaklarıyla
köpeksiz köylerin ürümesini,
çañçiçeklerinin taçyapraklarıyla
dökülürler körkütük bir kuyuya

Göründüler işte gene
yelken açmış pâre pâre tabutlar
aparmışlar belikleri bölük bölük hatunlarla
melekler kadar beyaz hamurkârları
ve noterlere gelin gitmiş mahzun kızları
aparmış gidiyorlar akıntıya karşı
o eflâtun amazondan yukarı,
yelkenleri ölümün ölgün rüzgârıyla fora
gidiyorlar ağır ağır tabutlar

Sis çanları içinden ecel
selâmete çıkar sonunda yaya,
gümrükten geçer çabucak
ayaksız bir ayakkabı, gözsüz bir gözlük,
sonra bir yüzük olur, tektaşsız ve parmaksız
vurur kapıya,
canhıraş bir çığlık atar veya
ağızsız, dilsiz ve sessiz bir çığlık,
derken içi boş bir muşambadır meselâ
hışır hışır sokakları dolaşır,
huşû içre bir huş ağacı tut ki
yağmayan bir yağmur altında kalmıştır

Ne var-ne yok ki ölüm aynı zamanda
tebdil gezer cihanı harıl harıl
lepiska saçlarından bir süpürge halinde
arayarak tarayarak dört iklim dört köşeyi,
bir takip ki ölesiye, ölülerin peşinde,
yel üfürür, su götürür,
yerde tek bir ekmek kırıntısı
tek bir kâğıt parçası kalmaya dek
ölüm ortalığı silip süpürür

Pirinç karyolalarda yatar ölüm
ranzalarda da, yer ve kamp yataklarında da
uyku tulumlarında da, portatif somyalarda da
ve örtü-döşek yatıyor derken mubarek
nerden geliyorsa pis bir ses gelir
ve küf kokusu bir nefes
şişirince birden örtüleri, çarşafı, nevresimleri
döşekler yelken açar teknil
nâmevcut bir limana...
İşte tam ordadır ölüm,
limanın girişinde dikilmiş yosundan bir kayaya
kuşanmış sırma kaftanlarını
ve morg sakallarını sıvazlaya sıvazlaya
batmış donanmasını bekler kaptanı derya

BUKADARCIK

Su istemeye geldiler çocuklar,
Kumsalda çimerken farımışlar,
Mayolarıyla geldiler,
En arkada sarışın,şipşirin
Olsun olsun dört yaşında bir oğlan...
Güler su veriyor onlara...

Ben de olsam onlara daha ne verebilirim ki
Musluktan taşan su seslerine karışan
O cıvı cıvı seslerini cankulağıylan
dinlemekten başka?

SINIFLAMA

Kademsiz oluyor kimi ağaçlar
Sokak üstüne, ayak altına d   enler
Tozdan, dumandan görmez olmuş yeşil gözleri
Onlar da  am, onlar da  ınar ama
Toroslar'daki akranlarıyla aralarında
Epiy bir yükseklik ve hava
E az'cık da bir sınıf farkı var...

ECELEN

Sergüzeşti yok artık bu mülkün,
Gitti Rebiyyi kalübelâya,
Hediyyesidir sırtımda kürküm...

Ne mi acelem?.. Karşı helâya...

SUSSS-MA!

Bütün bu ıngıldaklar
Pencerenin ağızına asılı,
Bütün bu fırıldaklar
Bütün bu pervaneler
Bütün bu değirmenler,
Bütün bu uçurtmalar ve uçaklar
Poyrazın doğrultusunda...
Gülibrişim mimoza ve manolya, kavak
Yaprakları dahil,
Bütün bu kıpır kıpır insanlar
Elleri kolları ve kulaklarıyla
Ve erken öten bir horozun sesiyle
Kaçmışlar öbür dünyaya şimdiden
Seslerini bırakmışlar geriye
Bu ölümlü dünyaya yadigâr...

DENLİ

Deniz ki piring semaver
En sâkin deminde çayın
Çınnnn!

Mineli fincan elinde
Kıraathânesine
Yeats ile Pavese'nin
Buyrun!..

Dönis ki Güzel'in sevgilisi
Görmedim dişçiymiş keriz
Kıskancımın dalgaları içinden
Kalan iki köpek dişimi
Damat, siz çeker misiniz?

Deniz ki Güler'le Güzelbahçe'deydik
Patladı Eşek İmbatı
Bu poyraz lekesi, bu liken
Dönünce dehşet lodosa
Huu dedim, huuuu
Secdeyettim lâciverdiye

Deniz ki Hemingway'den mürebbiye
Saldı mıydı üstümüze aslanlarını
Göynümüzün en hayvan hayvanat bahçesinden
En LİYON'suz yeleleriyle

Aslan olalım hepimiz!
Öfkesiz sevgi
Denizsiz kara
Erkeksiz karı
Eteksiz erkek
Olmayalım,
Öyle ölmeyelim diye!

GELECEK OLSUN

Beş yıldır damdaymış tüh be
Epiy damlanmış olacak ki
Bizim eve damladı
Dama oynamıya

Biz de Ruhileri çağırđık
Bigüzel demlendik

AMENTÜ

Cahit Külebiye

Oturmuşum yay burcunun
İki çeşme meydanına
Ağlıyorum aya doğru
Gülüverin oklarıyla

Ay ki ayıp
Utanmıyor dolunundan
Açıkta kalmış bak kıcı
Töbe diyim gökyüzünün

Yatıyorum şimden geri
İki gözüm ben pusuya
Dönene dek kahpe karı
Ay dördünde bir ayçaya

Diyim ki ben de ona
Ayı gördüm allah
Amentü billah
Ve öyle bi gülüyüm ki

Şu önümüzdeki aya
Başım girmeden belâya
Ağlamaya güle güle
Geçeyim öbür dünyaya

BİR ARKADAŞ NİÇİN?

Aşağıda yatıyorum
Sokağa bakan pencerenin orda
Bir ses birden olmaz bir olay oluyor
Kulağımın dibinde
Bir bahar dalı cama vuruyor
Tezer

YAKLAŞAN GELECEK

**BİR TÜRK HÂLÂ BÜTÜN CİHANA,
BİN TÜRK LİRASI DA
BİR DOLARA BEDEL**

BİTKİSEL

Adı Yeşil bir genç kızdı
Çıktı bigün aşkmerdiveninden
–Yaprakları ince uzun
İki keçeli basamak
Sivrilerek uca doğru ışığa–
Çıktı... çıktı...
İnmemek üzre bidaha

İKİ PARÇA

I

Tabureyi döndür, dedi yıllardır görmediği hapis kocası 40 kiloluk verem kadın döndü üstünde oturduğu tabureylen Görüşteki gardiyan sordu kadına: "Ne halt ediyon?" diye Kadın: "Kocama gösteriyorum vücudumu," dedi

Ve tabureylen döndü allah döndü
On beş dakika bitinceye dek

II

Bilmiyet, yeni aselet! İlerleme. Dünya ileri ileri
gidiyor! Peki niye dönmüyor ki?

Hamiş: Birinci parça "Cumhuriyet" gazetesinde
çıkan "Kocasından ayrı Kalan Kadınlar" dizisinden.
İkinci parça da Rimbaud'nun "Cehennemde Bir
Mevsim" adlı kitabının "Kanı Bozuk" bölümünün
İkinci parçasından.

HALDUN TANER'E

Baktım sana Yahya gibi Teşvikiye'den
Çimler seni etmiş olmalı ki teşvik
Küplüceye (taa) gidiyordun...
Yürüyordun aramızda
Yürüyordun aramızdan...

Giderayak
Sen belki de
İnsan Haldun
Çokbigüzel
Çokbigüzel
Çokbigüzel
Yepyeni bir İstan-buldun.

CAN'IN MEZARTAŐI'NA

Istenmeyen o rüyanın parçasıydım
Hani güneş hani aydım
Aymazoğlu bir sarhoştum
Kimi dolu kimi boştum
Tüm maratonlarda koştum
Koşumların atmış hergele
Tavla oynar zarı gele
Ne met ne de cezir
Anam ağlar gide gele
Basurumdan başlar bezir
Taşındandı nazım nezir
Bir Sultan'dan beri yesir
Serilmiş altına hasır
Orhan gibi müzmin nasır
Yıktın mıydı yerle yatır
Kalktı mıydı İsa Musa
Bazan uzun bazan kısa

Şeytan ileydi dünür
Kamışında bir mühür
Dövmeyinen dövülmüşnen
Dağa çıkmış gümüşliynen
Çıktı mıydı lamülahe
Her yanı dağdan lale
İndi miydi bir lekeyle
İne çıka ine çıka
Şiiri pençe sırtın yaka
Bu dünyaya baka baka
Zeynep'le aşktan Ayşe
Can olduğundan nâşe
Kar yağdığından meşe
Bakmayın bu gebeşe
Çıktıysa da arşa
Dikiyner kaşağnan
Kabirine mezarına
N'olur arazozla işe

MÜLEMMMA

Cemal Süreya'ya

Kaçıncı seferberliği bu şiirin
Fizan yemen Kokayin

Bu ters çizilmiş yürek
Bu götyüzü
Kediye verdim yemiyor
Kedimin adı gece

Âşık bir tosbağa sazınnan
Kahvesi kapandığı için
Uçuyor yakın bir uzaya
Habire

Maydanozu muyum ben papahanın
Neden hiçdurma dâvet ediyor beni
Türkçesinden tutuşmuş ormana

Pır ediyor sinir uçlarım
Gümlese ya
Ve nerde o
Nerde o nedircik
O hiç üzölmeyen nüzöl

Utanmadan gülüyorum hâlâ
Dayamış başını sevgi duvarına
Amamonyak helânın

Yaşamaktan başka çarem yok ki

Topa tutmak için dostum Kristofu
Bütün balyemezlerimi verirdim oysa
Terbiyeli bir köfteye

Canfeda

Buluşuruz yarın sabah
Saat beşte bre timsah
Bre yeşil
Bre güneş

CANFEDA

Önsöz	5
Bahariye	9
Hal Çaresi.....	10
İntihar	11
Üç Çiçekle Estetika	12
Ölemsiz	13
Rabia Hatun'un Uçan Halısı	14
El Tutuşa Tutuşa	15
Mevlâna'dan Zivanaya	16
Kafaiye	17
Shakespeare Üzre.....	18
Fitilli	19
Dylan Thomas'tan	20
Bu Da Öyle Bir Aşk.....	21
Bir Resmin Karşısında.....	22
Bilâ-Zaman	23
W. Butler Yeats'ten.....	24
Rıfat'a	25
In Men-O-Pause	26
Aşk Dersi	27
Saint Aziz'e.....	28
Kolaycının Değil, Kalaycının	
Kontıra-Anti-Hümanizmi	29
İstirahat-i Kalp	30
W. Butler Yeats'ten Politika	31
Ecce!	32
Bir Büyük Artize.....	34
Seng-i Derya	35
Yıl: Bindokuzyüz Kırkbir Buçuk	36
Euzkuru Mevtuküm Bilhayr.....	37
Sen Sağ, Ben Selâmet.....	38
Zazatelere Zakarak	39
Louis Aragon'dan	40
Bağdat Caddesi'nde Piyasa Ederken.....	41
Hürriyete İlan	42
İkebana.....	43
Oktay Arayıcı'ya	44
Görüntü	45
W. Butler Yeats'ten.....	46
Sizmografi	47

Rumeli Türsünden Bozma.....	48
Neyzen Üzre.....	49
Özdağlama Olayı.....	50
Nûr İndi.....	51
Mışıl.....	52
Bu Da Benden Bir Otomatizma	53
Hayal Oyunu.....	54
Okuyana Rahmet	55
Rimbaud'yu Anlamaya	56
İkiden Biri.....	57
Kitâbesiz Seng-i Mezar	58
Neyise Fâli, O Çıksın Hâli	59
Hidrellez	60
Bir Doğaç Daha	62
Eleni Kapitanidis'in Evi	63
Uyumuyan Umut.....	64
Batan Sal.....	65
Varsa Ölümün Arifesi	66
Fındık Faresi Büyüdükçe, Tavanarası	
Küçülmüş,Fındık Kadar Kalınca Tavanarası	
Fındık Faresi Ölmüş... ..	67
Sezaryen	68
Şiirimizin Öfkeli Gencine Portesiyle Bir Portre.....	69
Aid mi, Aids mi?.....	73
Tamam mı?	75
Aritmetik	76
Uğurlama.....	77
Hayır Dua	78
Şarkı	79
Neruda Üzre	80
Bukadarcık	85
Sınıflama	86
Ecelen	87
Susss-ma!	88
Denli	89
Gelecek Olsun.....	91
Amentü	92
Bir Arkadaş Niçin?.....	93
Yaklaşan Gelecek	94
Bitkisel	95
İki Parça	96
Haldun Taner'e.....	98
Can'ın mezartaşına	99
Mülemma.....	101

Canfeda kitabı yakın bir tarihte yaşadığımız olayların şiirsel bir izdüşümüdür. Bu güncelden yola çıkış, o günkü yaşananları bir şiire dönüştürüyor. Olaylar kadar kişiler de Can Yücel'in şiirinin konusu. Bütün bunları okuyunca " Can Yücel yine dalgasını geçmiş " de- Bu, Can Yücel'in olaymasından kaynaklanı- altını kazısanız O'nun karşılaşıyorsunuz. Bir yışın, sarsmanın ve

yip gülümsüyorsunuz. ları, kişileri "Ti" ye alıyor. Hangi mısranın o müthiş öfkesiyle karşı koyuşun, susma- saldırmanın şiiri.

*Ne kadar çok elimiz varmış meğer!
İlkin, senin elinle tutuşan benimki
Sonra çocukları
Gençlerinki
Tekel İşçilerinininki
Sonra, ellerin elleri...
Ne kadar çok elimiz oldu, baksana,
Tutuşa tutuşa
Bir orman yangını gibi!*

